

DOGFENNAU ATEGOL
Caiff Nodiadau Esboniadol a Memorandwm Esboniadol eu hargraffu ar wahân

Mesur Arfaethedig Diogelwch Tân
Domestig (Cymru)
[FEL Y'I CYFLWYNWYD]

CYNNWYS

- Dyletswydd i ddarparu systemau llethu tân awtomatig
- Gorfodi
- Darparu gwybodaeth
- Dehongli
- Darpariaeth drosiannol a darpariaeth ganlyniadol etc
- Rheoliadau a gorchmynion
- Teitl byr a chychwyn

Mesur Arfaethedig Diogelwch Tân Domestig (Cymru)

[FEL Y'I CYFLWYNWYD]

Mesur gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru i'w gwneud yn ofynnol i ddarparu systemau llethu tân awtomatig mewn mangreoedd preswyl newydd yng Nghymru.

1 Dyletswydd i ddarparu systemau llethu tân awtomatig

- 5 (1) Rhaid i waith adeiladu y mae'r Mesur hwn yn gymwys iddo, unwaith y caiff ei gwblhau, gydymffurfio â gofynion is-adran (4).
- (2) Yn ddarostyngedig i is-adran (3), mae'r Mesur hwn yn gymwys i waith adeiladu yng Nghymru sy'n cynnwys –
- (a) adeiladu adeilad at ddibenion preswyl,
- (b) trosi adeilad, neu ran o adeilad, i fod yn breswylfa,
- 10 (c) isrannu un breswylfa bresennol neu fwy er mwyn creu un breswylfa newydd neu fwy, neu
- (d) cyfuno preswylfeydd presennol er mwyn creu preswylfa newydd neu breswylfeydd newydd.
- (3) Nid yw'r Mesur hwn yn gymwys i waith adeiladu –
- 15 (a) sy'n cael ei gyflwani at ddibenion unrhyw un o swyddogaethau Gweinidogion y Goron, neu
- (b) os yw rheoliadau adeiladu sy'n gosod gofynion o ran darparu systemau llethu tân awtomatig yn gymwys i'r gwaith hwnnw neu os y byddai'n gymwys oni bai am gyfarwyddyd o dan adran 8 o Ddeddf 1984 sy'n hepgor
- 20 gofynion o'r fath.
- (4) Gofynion yr is-adran hon yw –
- (a) bod rhaid darparu system llethu tân awtomatig ym mhob preswylfa,
- (b) bod y system yn gweithio'n effeithiol, ac
- (c) bod y system yn cydymffurfio â'r cyfryw ofynion ag a ragnodir.
- 25 (5) Mae'r cyfeiriadau yn is-adran (4) at system llethu tân awtomatig hefyd yn cynnwys unrhyw gyflenwad ynni, dŵr, neu sylwedd arall, sy'n angenrheidiol er mwyn sicrhau bod y system yn gweithio'n effeithiol.

2 Gorfodi

30 Mae darpariaethau canlynol Deddf 1984 yn gymwys i waith adeiladu y mae'r Mesur hwn yn gymwys iddo fel pe bai'r gofyniad bod y gwaith hwnnw, unwaith y caiff ei gwblhau, yn cydymffurfio ag adran 1(1) o'r Mesur hwn yn ofyniad a osodir gan reoliadau adeiladu –

- (a) adran 33 (profion cydymffurfio â rheoliadau adeiladu), a
- (b) adrannau 35 i 38 (torri rheoliadau adeiladu).

3 Darparu gwybodaeth

(1) Lle y bydd, yn unol â rheoliadau adeiladu –

- 5 (a) hysbysiad yn cael ei roi i awdurdod lleol o gynnig i wneud gwaith adeiladu y mae'r Mesur hwn yn gymwys iddo, neu
- (b) cynlluniau llawn o waith o'r fath yn cael eu hadneuo gydag awdurdod lleol, rhaid i hysbysiad neu gynlluniau o'r fath gynnwys y cyfryw wybodaeth ag sy'n ofynnol o dan is-adran (2) neu rhaid i wybodaeth o'r fath fynd gydag ef.

10 (2) Yr wybodaeth sy'n ofynnol gan yr is-adran hon yw gwybodaeth –

- (a) at ddibenion dangos bod modd i'r gwaith, unwaith y caiff ei gwblhau, gydymffurfio ag adran 1(4), a
- (b) a ragnodwyd.

15 (3) Os, ar ôl rhoi hysbysiad o'r fath neu adneuo cynlluniau o'r fath, nad yw'r wybodaeth sy'n ofynnol gan is-adran (2) –

- (a) yn gyflawn ym marn yr awdurdod lleol, neu
- (b) yn dangos bod modd i'r gwaith, unwaith y caiff ei gwblhau, gydymffurfio â gofynion is-adran 1(4) ym marn yr awdurdod lleol,

20 rhaid i'r awdurdod, o fewn 28 diwrnod, roi hysbysiad yn ysgrifenedig o'r farn honno i'r person a roddodd yr hysbysiad hwnnw neu, yn ôl y digwydd, y person a adneuodd y cynlluniau hynny, gan nodi'r rhesymau dros y farn honno.

4 Dehongli

(1) Yn y Mesur hwn –

25 ystyr "y Cynulliad" (*"the Assembly"*) yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru
ystyr "Deddf 1984" (*"the 1984 Act"*) yw Deddf Adeiladu 1984(p.55),
ystyr "preswylfa" (*"residence"*) yw –

- (a) tŷ annedd,
- (b) fflat,
- (c) cartref gofal preswyl,
- 30 (d) llety preswyl ar gyfer disgyblion neu fyfyrwyr ysgol, coleg, prifysgol neu sefydliad addysgol arall, neu

(e) ystafell neu grŵp o ystafelloedd o fewn adeilad, os bwriedir i berson neu bersonau ddefnyddio'r ystafell honno neu'r ystafelloedd hynny ar gyfer byw neu gysgu ac eithrio fel rhan o aelwyd unigol sy'n meddiannu'r adeilad cyfan, a

lle y mae adeilad yn cynnwys un breswylfa neu fwy, yn cynnwys unrhyw ran o'r adeilad hwnnw y bwriedir iddo gael ei ddefnyddio gan y rheini sy'n byw yn y breswylfa honno neu'r preswylfeydd hynny at ddibenion atodol i'r feddiannaeth honno sy'n gyffredin â'i gilydd neu â defnyddwyr eraill yr adeilad.

ystyr "rhagnodwyd" ("prescribed") yw wedi'i ragnodi gan reoliadau a wnaed gan Weinidogion Cymru, ac

ystyr "rheoliadau adeiladu" ("building regulations") yw rheoliadau a wneir o dan adran 1 o Ddeddf 1984.

(2) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy orchymyn, ddiwygio diffiniad "preswylfa" yn is-adran (1).

5 Darpariaeth drosiannol a darpariaeth ganlyniadol etc

(1) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy orchymyn, wneud y cyfryw ddarpariaeth drosiannol, darpariaeth ddarfodol, darpariaeth ganlyniadol, darpariaeth arbed, darpariaeth gysylltiedig, darpariaeth atodol a darpariaeth arall ag y mae Gweinidogion Cymru o'r farn ei bod yn angenrheidiol neu'n briodol mewn cysylltiad â'r Mesur hwn neu i roi llwyr effaith iddo.

(2) Mae'r ddarpariaeth y caniateir ei gwneud o dan yr adran hon yn cynnwys darpariaeth sy'n diwygio, diddymu neu fel arall yn addasu deddfiad, ond heb fod yn gyfyngedig i hynny.

6 Rheoliadau a gorchmynion

(1) Mewn perthynas â rheoliadau neu orchmynion a wneir gan Weinidogion Cymru o dan y Mesur hwn –

(a) rhaid eu gwneud drwy offeryn statudol,

(b) caniateir gwneud darpariaeth wahanol ar gyfer achosion gwahanol,

(c) caniateir gwneud unrhyw ddarpariaeth gysylltiedig, darpariaeth atodol, darpariaeth arbed neu ddarpariaeth drosiannol fel y gwêl Gweinidogion Cymru yn dda,

(d) caniateir eu gwneud, yn achos rheoliadau sy'n rhagnodi materion at ddibenion adrannau 1(4)(c) neu 3(2)(b), dim ond ar ôl i Weinidogion Cymru gynnal y cyfryw ymgynghoriad ag y maent o'r farn ei fod yn briodol,

(e) caniateir eu gwneud, yn achos –

(i) gorchmynion a wneir o dan adran 4(2), a

(ii) gorchmynion a wneir o dan adran 5(1) sy'n diwygio, yn diddymu neu'n addasu unrhyw Fesur Cynulliad, Deddf y Cynulliad neu Ddeddf Seneddol,

dim ond os oes drafft o'r gorchmyn wedi'i osod gerbron y Cynulliad a'i gymeradwyo drwy benderfyniad y Cynulliad, ac

(f) ac eithrio –

(i) y rheini y cyfeirir atynt ym mharagraff (e), a

(ii) y rheini a wneir o dan adran 7(3),

maent yn agored i gael eu diddymu yn unol â phenderfyniad gan y Cynulliad.

5

7 Teitl byr a chychwyn

(1) Enw'r Mesur hwn yw Mesur Diogelwch Tân Domestig (Cymru) 201-.

(2) Daw darpariaethau canlynol y Mesur hwn i rym ar y diwrnod ar ôl cael Cymeradwyaeth Frenhinol –

10

(a) adrannau 1 a 3, ond dim ond at ddiben galluogi materion i gael eu rhagnodi o dan adrannau 1(4)(c) a 3(2)(b), yn ôl y drefn honno,

(b) adrannau 4, 5 a 6, ac

(c) yr adran hon.

15

(3) Daw gweddill darpariaethau'r Mesur hwn i rym ar y cyfryw ddydd neu ddyddiau a benodir gan Weinidogion Cymru drwy orchymyn.